

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Broj: U-III-6979/2014

Zagreb, 19. studenoga 2014.

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Trećem vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sudac Miroslav Šeparović, predsjednik Vijeća, te suci Mato Arlović, Snježana Bagić, Davor Krapac, Antun Palarić i Duška Šarin, članovi Vijeća, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenuo Miro Ignac iz Pribislavca, na sjednici održanoj 19. studenoga 2014. jednoglasno je donio

O D L U K U

- I. Ustavna tužba se usvaja.
- II. Ukida se:
 - rješenje Županijskog suda u Varaždinu broj: 21 Kž-450/14-4 od 22. listopada 2014.
- III. Predmet se vraća Županijskom sudu u Varaždinu na ponovni postupak.

O b r a z l o ž e n j e

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Miro Ignac (u daljnjem tekstu: podnositelj), sada u Zatvoru u Varaždinu, podnio je 27. listopada 2014. ustavnu tužbu u kojoj je naveo da njome osporava "sve odluke o pritvoru i produljenju pritvora", a osobito produljenje istražnog zatvora ("pritvora") nakon što mu je izrečena nepravomoćna presuda "u predmetu Općinskog suda u Čakovcu Kov-142/14" (ispravno: K-121/14). Ujedno osporava i prvostupanjsku kaznenu presudu zbog navodnog izostanka saslušanja svjedoka koje je predlagao, to jest zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.

Ustavnoj tužbi podnositelj nije priložio niti jedno rješenje o određivanju odnosno produljenju istražnog zatvora

2. Na traženje Ustavnog suda da dopuni svoju ustavnu tužbu, podnositelj je 10. studenoga 2014. Ustavnom sudu dostavio rješenje Općinskog suda u Čakovcu broj: 11 K-121/14-90 od 22. rujna 2014. te rješenje Županijskog suda u Varaždinu broj: 21 Kž-450/14-4 od 22. listopada 2014., kojim je odbijena njegova žalba izjavljena protiv naznačenog prvostupanjskog rješenja.

Navedenim rješenjima protiv podnositelja je produljen istražni zatvor nakon izricanja nepravomoćne presude, na temelju zakonske osnove iz članka 123. stavka 1. točke 3. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. - pročišćeni tekst, 91/12. - odluka Ustavnog suda, 143/12., 56/13. i 145/13.; u daljnjem tekstu: ZKP/08).

3. Na traženje Ustavnog suda, Općinski sud u Čakovcu, dopisom od 14. studenoga 2014., izvijestio je Ustavni sud da je podnositelj 3. studenoga 2014. primio rješenje Županijskog suda u Varaždinu broj: 21 Kž-450/14-4 od 22. listopada 2014.

3.1. Općinski sud u Čakovcu dostavio je i presliku prvostupanjske presude broj: 11 K-121/14-92 od 22. rujna 2014.

4. Iako je ustavna tužba podnesena 27. listopada 2014., to jest prije pravomoćnosti rješenja Općinskog suda u Čakovcu broj: 11 K-121/14-90 od 22. rujna 2014. o produljenju podnositeljevog istražnog zatvora - dopuna ustavne tužbe, zajedno s drugostupanjskim rješenjem Županijskog suda u Varaždinu broj: 21 Kž-450/14-4 od 22. listopada 2014., dostavljena je Ustavnom sudu 10. studenoga 2014., to jest nakon pravomoćnosti navedenog prvostupanjskog rješenja.

Imajući u vidu da je podnositelj pravno neuka osoba, a da ga u ustavnosudskom postupku ne zastupa punomoćnik - odvjetnik, Ustavni sud smatra da je podnositelj podnio pravodobnu i dopuštenu ustavnu tužbu protiv rješenja Županijskog suda u Varaždinu broj: 21 Kž-450/14-4 od 22. listopada 2014. (u daljnjem tekstu: osporeno drugostupanjsko rješenje), kojim je odbijena njegova žalba izjavljena protiv rješenja Općinskog suda u Čakovcu broj: 11 K-121/14-90 od 22. rujna 2014. (u daljnjem tekstu: osporeno prvostupanjsko rješenje).

4.1. Navodi podnositeljeve ustavne tužbe koji se odnose na nepravomoćnu kaznenu presudu Općinskog suda u Čakovcu broj: 11 K-121/14-92 od 22. rujna 2014. nisu ustavnopravno relevantni u trenutačnom stadiju konkretnog kaznenog postupka te u navedenom dijelu ustavna tužba nije dopuštena, u smislu članka 62., 64. i 72. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 99/99., 29/02. i 49/02. - pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon).

II. ČINJENICE I OKOLNOSTI SLUČAJA

5. U kaznenom postupku koji se vodi protiv podnositelja stavlja mu se na teret da je 17. veljače 2014., zajedno i sporazumno s još dvojicom suoptuženika, sprečavao uhićenje trećeoptuženika, na način da je nasrtao na dvojicu policijskih službenika, naguravao ih i povlačio za policijske odore, uslijed čega se trećeoptuženik uspio istrgnuti i pobjeći, a kojom prilikom su policijskim službenicima nanesene tjelesne ozljede. Zbog navedenog, podnositelj je (s još dvojicom suoptuženika) oglašen krivim za kazneno djelo protiv javnog reda prisilom prema službenoj osobi (članak 314. stavci 1. i 2. Kaznenog zakona - "Narodne novine" broj 125/11. i 144/12.) te mu je izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od dvije godine i šest mjeseci.

Prema utvrđenju Ustavnog suda, istražni zatvor protiv podnositelja traje od dana uhićenja, 19. veljače 2014., a određen je i kontinuirano produljivan na temelju zakonske osnove iz članka 123. stavka 1. točke 3. ZKP-a/08. Po prvi puta istražni je

zatvor određen pravomoćnim rješenjem suca istrage Županijskog suda u Varaždinu broj: 3 Kir-202/14-4 od 20. veljače 2014., a nakon toga je produljivan pravomoćnim rješenjima Županijskog suda u Varaždinu broj: 3 Kir-275/14-3 od 17. ožujka 2014., Općinskog suda u Čakovcu broj: Kov-142/14-9 od 18. travnja 2014., Općinskog suda u Čakovcu broj: K-121/14-57 od 24. lipnja 2014., te Općinskog suda u Čakovcu broj: K-121/14-73 od 14. kolovoza 2014.

Osporenim rješenjima Županijskog suda u Varaždinu broj: 21 Kž-450/14-4 od 22. listopada 2014. odnosno Općinskog suda u Čakovcu broj: 11 K-121/14-90 od 22. rujna 2014. istražni zatvor protiv podnositelja produljen je nakon izricanja nepravomoćne presude, također na temelju zakonske osnove iz članka 123. stavka 1. točke 3. ZKP-a/08 te može trajati do pravomoćnosti presude. Riječ je o petom po redu produljenju istražnog zatvora.

5.1. U osporenom prvostupanjskom rješenju navodi se, u bitnome, sljedeće (važnije istaknuo Ustavni sud):

"(...)

Što pak se tiče posebne osnove za određivanje istražnog zatvora iz čl. 123 st.1 toč.3 ZKP/08, sud je na temelju izvadaka iz kaznene evidencije za I optuženog Miru Ignaca (...) utvrdio da je (...) **višestruko pravomoćno osuđivan zbog imovinskih delikata, i to uglavnom zbog teških krađa, a jednom i zbog kaznenog djela uništenja i oštećenja tuđe stvari, dakle kaznenih djela koja u sebi sadrže silu** i da su mu za ta djela osim uvjetnih osuda izricane bezuvjetne kazne zatvora (...). Osim toga, **iz svih okolnosti djela za čije počinjenje su I i II optuženik osnovano sumnjivi nedvojbeno proizlazi da su prilikom njegova počinjenja manifestirali izrazitu upornost, drskost i smjelost u ponašanju.**

Budući da iz utvrđenih činjenica tijekom kaznenog postupka **nedvojbeno proistječe da su I i II optuženik višekratno pravomoćno osuđeni zbog počinjenja kaznenih djela koja u sebi sadrže elemente sile, da su prilikom počinjenja kaznenog djela iskazali visok stupanj kriminalne volje** i da očigledno kaznenopravne sankcije koje su im do sada izricane nisu utjecale na to da svoje ponašanje usklade sa društveno prihvaćenim standardima i zakonom, nedvojbeno se može zaključiti da kod obojice postoji vrlo visok stupanj vjerojatnosti **da bi boravkom na slobodi mogli ponoviti kazneno djelo s elementima nasilja**, a sve to sasvim sigurno predstavlja one osobite okolnosti iz čl. 123 st.1 toč.3 ZKP/08, jer upućuje na postojanje realne opasnosti od ponavljanja istih ili sličnih delikata.

Na temelju izloženog sud smatra da u odnosu na I i II optuženika, budući da su nepravomoćno osuđeni za predmetno kazneno djelo za koje se terete optužnim aktom, kao opći uvjet, egzistira i onaj posebni, odnosno osobite okolnosti koje upućuju na opasnost da će boravkom na slobodi ponoviti isto ili istovrsno kazneno djelo, pa slijedom toga drži da je primjena istražnog zatvora u odnosu na obojicu i nadalje osnovana, nužna i utemeljena na zakonu.

Na kraju valja reći da u konkretnom slučaju nema uvjeta da se istražni zatvor optuženicima zamijeni mjerom jamstva, niti bilo kojom mjerom opreza iz čl. 98 st.2 ZKP/08, jer se **zbog karakteristika njihovih ličnosti i naravi kaznenog djela (...) tim mjerama ne bi mogla otkloniti opasnost od ponavljanja djela**, odnosno legitimna svrha istražnog zatvora.

"(...)"

5.2. U osporenom drugostupanjskom rješenju navodi se, u bitnome, sljedeće (važnije istaknuo Ustavni sud):

"(...)

Nije u pravu opt. Miro Ignac (...) da ne postoji istražno-zatvorska osnova iz čl. 123. st.1. toč. 3 ZKP/08. Naime, prvostupanjski sud na temelju dosadašnje višestruke osuđivanosti opt. Mire Ignaca, pravilno zaključuje da se radi o **mnogostruko osuđivanoj osobi kako zbog imovinskih delikata, uglavnom teških krađa, tako i zbog kaznenog djela oštećenja i uništenja tuđe stvari. Upravo ove okolnosti upućuju na zaključak da bi optuženik boravkom na slobodi ponavljao kaznena djela (...)**. Radi otklanjanja iteracijske opasnosti **očigledno je bilo koja od mjera opreza predviđenih odredbom čl. 98. ZKP/08 nedostatna**. Takav zaključak proizlazi iz okolnosti da **niti višekratna osuđivanost optuženika nije odvrátila od ponovnog činjenja kaznenih djela.**

(...)

Valja istaći da je prvostupanjski sud na jasan i nedvojbjen način obrazložio iz kojeg razloga u konkretnom slučaju (...) nema uvjeta da se istražni zatvor zamijeni mjerom jamstva ili kojom od mjera opreza (...). Prvostupanjski sud, što kao pravilno prihvaća i **ovaj drugostupanjski sud, smatra kako karakteristike ličnosti i naravi optuženih kao i vrste kaznenih djela koja su do sada počinili, upućuje na zaključak da se opasnost od ponavljanja kaznenih djela ne bi mogla otkloniti niti jamstvom niti nekom od mjera opreza (...)**"

III. PRIGOVORI PODNOSITELJA

6. U vlastoručno sastavljenoj ustavnoj tužbi podnositelj navodi da mu je povrijeđeno "pravo na pošteno i pravično suđenje" time što je osuđen za kazneno djelo koje, kako ističe, nije počinio, i to na kaznu zatvora od dvije godine i šest mjeseci, a istražni zatvor mu produljuje, kako navodi, "uvijek isto drugostupanjsko i prvostupanjsko vijeće na temelju istih razloga".

U dopuni ustavne tužbe podnositelj je naveo i to da mu "oni" (sudovi - op.) "pišu" da "može počiniti veće i teže djelo", što on "pobija jer ima petero djece od kojih je jedna bolesna" te bi "poštivao sve što bi odredili i pridržavao se svega jer bi na slobodi pomogao svojoj obitelji, jer već i zima dolazi a ne može samo supruga brinuti o svemu (...)"

6.1. Stajalište je Ustavnog suda da podnositelj, u biti, ukazuje na povredu svojeg prava na slobodu (članak 22. Ustava Republike Hrvatske - "Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.; članak 5. stavak 1. točka c) Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda - "Narodne novine - Međunarodni ugovori" broj 18/97., 6/99. - pročišćeni tekst, 8/99. - ispravak, 14/02., 1/06. i 2/10.; u daljnjem tekstu: Konvencija), do čega je došlo zbog neprihvatljivih, uvijek istih razloga za produljivanje istražnog zatvora, zbog dugotrajnosti istražnog zatvora i neuvažavanja podnositeljevih osobnih i obiteljskih prilika.

IV. MJERODAVNO PRAVO

7. U konkretnom je slučaju podnositelju produljen istražni zatvor na temelju osnove sadržane u članku 123. stavku 1. točki 3. ZKP-a/08, koja glasi:

"Članak 123.

(1) Istražni zatvor se može odrediti ako postoji osnovana sumnja da je određena osoba počinila kazneno djelo i ako:

(...)

3) osobite okolnosti upućuju na opasnost da će ponoviti kazneno djelo ili da će dovršiti pokušano kazneno djelo, ili da će počiniti teže kazneno djelo za koje je prema zakonu moguće izreći kaznu zatvora od pet godina ili težu kaznu, kojim prijeti,
(...)"

V. OCJENA USTAVNOG SUDA

8. Ustavni sud je ustavnu tužbu podnositelja razmotrio s aspekta eventualne povrede ustavnog prava na slobodu, kao temeljnog ljudskog prava. Ustav sadrži načelo nepovredivosti slobode čovjeka, koja se može ograničiti samo pod uvjetima propisanim Ustavom.

Članak 22. Ustava glasi:

"Članak 22.

Čovjekova je sloboda i osobnost nepovrediva.

Nikom se ne smije oduzeti ili ograničiti sloboda, osim kada je to određeno zakonom, o čemu odlučuje sud."

Članak 5. stavak 1. točka c) Konvencije glasi:

"Članak 5.

1. Svatko ima pravo na slobodu i osobnu sigurnost. Nitko se ne smije lišiti slobode, osim u sljedećim slučajevima i u postupku propisanom zakonom:

(...)

c) ako je zakonito uhićen ili pritvoren radi dovođenja nadležnoj sudbenoj vlasti kad postoji osnovana sumnja da je počinio kazneno djelo ili kad je razumno vjerovati da je to nužno radi sprečavanja izvršenja kaznenog djela ili bijega nakon njegova počinjenja;

(...)"

8.1. Naglašava se da istražni zatvor, kao zakonska mjera oduzimanja temeljnog ljudskog prava na osobnu slobodu u razdoblju prije donošenja pravomoćne sudske presude o krivnji, nije kazna niti se za okrivljenika smije pretvoriti u kaznu. Stoga je istražni zatvor dopušteno odrediti samo u slučaju u kojem postoji visok stupanj vjerojatnosti utvrđenja krivnje i izricanja kazne, to jest u kojem postoji "osnovana sumnja" da je osoba počinila kazneno djelo te, načelno, samo u cilju osiguranja pokretanja odnosno provođenja kaznenog postupka.

9. U konkretnom slučaju nije dvojbeno postojanje osnovane sumnje da je podnositelj počinio kazneno djelo, kao opće pretpostavke za primjenu mjere istražnog zatvora. No, razmatrajući osporena rješenja, kao i pojedina rješenja o produljenju podnositeljevog istražnog zatvora koja su prethodila osporenim rješenjima, Ustavni sud je, s druge strane, primijetio sljedeće:

U podnositeljevom se slučaju rješenja o produljenju istražnog zatvora kontinuirano temelje na istoj istražnozatvorskoj osnovi (citirani članak 123. stavak 1. točka 3. ZKP-a/08), a obrazlažu se isključivo okolnošću da je podnositelj višestruko osuđivan za kaznena djela s elementima sile/nasilja. Nadalje, podnositelju se, zajedno s drugim suoptuženikom, "stavlja na teret" količina kriminalne aktivnosti i količina kriminalne volje, upornost, drskost i smjelost. Kontinuirano se u rješenjima, bez posebnog obrazlaganja, konstatira kako se svrha primjene istražnog zatvora ne može ostvariti

nekom blažom mjerom. U osporenim je rješenjima ovo potonje ipak obrazloženo - na način da su se donositelji tih rješenja, u odnosu na podnositelja zajedno s drugim suoptuženikom, pozvali na "karakteristike njihovih ličnosti i narav kaznenih djela".

Nadalje, primjera i usporedbe radi, prethodno donesenim rješenjem Županijskog suda u Varaždinu broj: 19 KŽ-380/14-4 od 11. rujna 2014. bila je također odbijena podnositeljeva žalba protiv rješenja Općinskog suda u Čakovcu broj: 11 K-121/14-73 od 14. kolovoza 2014., kojim je protiv podnositelja bio produljen istražni zatvor u prethodnom razdoblju. U tom je rješenju bilo navedeno sljedeće (važnije istaknuo Ustavni sud):

"(...)

Što pak se tiče iteracijske opasnosti, kao posebne istražno-zatvorske osnove, suprotno žalbenim navodima, prvostupanjski sud je s pravom konstatirao njeno postojanje na temelju nepobitno utvrđene **višestruke osuđivanosti (...)** među inim i **za djela s elementima nasilja**. Kada se **višestrukom recidivizmu dodaje činjenica da su obojica optuženika u ovom slučaju osnovano sumnjivi za kvalificirani oblik kaznenog djela** prisile prema službenoj osobi iz čijeg opisa proizlazi **izraženi količina njihove kriminalne aktivnosti** koju su *tempore acti* poduzeli na štetu policajaca u obavljanju njihove službe, tada nema dvojbe da su u ukupnosti to one okolnosti koje u smislu čl.123. st.1. t.3. ZKP/08 opravdavaju bojazan od ponavljanja istog ili sličnog kaznenog djela.

Nadalje, **unatoč činjenici da se obojica optuženika nalaze u istražnom zatvoru od 19. veljače 2014. po ocjeni ovog žalbenog suda za sada nije povrijeđeno načelo razmjernosti** iz čl. 122. st.2. ZKP/08.

Isto tako ovaj sud drugog stupnja nalazi osnovanim zaključak iz pobijanog rješenja da se **svrha primjene istražnog zatvora u ovom slučaju ne bi mogla ostvariti nekom drugom blažom mjerom (...)**.

9.1. Primjetno je, prema tome, ponavljanje pojedinih elemenata obrazloženja to jest razloga za koje sudovi smatraju da govore u prilog opstojnosti istražnog zatvora. Samo po sebi to nije upitno, međutim, s ustavnopravnog gledišta jest upitno to što se vrsta ranije počinjenih kaznenih djela, počiniteljev odnos prema počinjenju kaznenog djela, okolnosti koje čine razmjernim ili nerazmjernim oduzimanje njegove slobode, a osobito karakteristike njegove ličnosti - u osporenim, kao i u ranijim rješenjima ne tretiraju kao strogo individualne kategorije.

Tretiraju se, naprotiv, "skupno", pa tako, primjerice, podnositelj nije ranije osuđivan za kaznena djela istovjetna ranijim kaznenim djelima ostalih suoptuženika, već je, prema izričitom utvrđenju sudova, osuđivan za kaznena djela teške krađe odnosno za kazneno djelo oštećenja odnosno uništenja tuđe stvari. I sami sudovi navode da je u podnositeljevom slučaju riječ o "imovinskim kaznenim djelima" odnosno djelima bez elemenata nasilja usmjerenog primarno na tjelesni integritet neke osobe. Unatoč tome, za sve suoptuženike navodi se da su ranije osuđivani za kaznena djela s elementima nasilja koja su, prema stajalištu sudova, istovrsna kaznenom djelu za koje se sudi u ovom konkretnom postupku.

Kao jedan od elemenata za produljenje istražnog zatvora protiv podnositelja navodi se količina kriminalne volje/kriminalne aktivnosti, drskost, upornost, smjelost i sl. - svih supočinitelja kaznenog djela. Kako je razvidno iz nepravomoćne kaznene presude, podnositelju se stavlja na teret sudjelovanje u događaju na način da je "nasrtao" na policijske službenike, "naguravao" ih i "povlačio rukama za policijske

odore". U istom dijelu prvostupanjske presude, koji sadrži detaljni činjenični opis događaja, konkretne tjelesne ozljede koje su zadobili oštećeni policijski službenici jasno se stavljaju na teret isključivo drugooptuženiku i trećeoptuženiku.

Je li trajanjem istražnog zatvora povrijeđeno načelo razmjernosti također nije moguće ocijeniti "skupno", već isključivo individualno, s obzirom na ukupnost položaja svakog od suoptuženika (primjerice, u konkretnom slučaju uvažavanjem - pored niza drugih elemenata - i elementa osobnih i obiteljskih prilika koje nisu kod svih jednake). Pritom se trajanje istražnog zatvora mora, s protekom vremena, odražavati u sve većoj snazi i ozbiljnosti razloga za njegovu daljnju opstojnost. Konkretno, u podnositeljevu je slučaju, kako je već naznačeno, osporenim rješenjima po peti put odlučivano o produljenju istražnog zatvora, koji u vrijeme podnošenja ustavne tužbe traje više od osam mjeseci, a iz obrazloženja osporenih rješenja nije razvidan ni jedan razlog zbog kojeg je to nužno.

Također je neprihvatljivo isključivo kao činjenicu navoditi da se svrha primjene istražnog zatvora ne može ostvariti nekom blažom mjerom. Takav zaključak može biti samo rezultat sudske, obrazložene, ocjene činjenica i okolnosti vezanih uz svakog od optuženika ponaosob. Pritom činjenice i okolnosti relevantne za (ne)primjenjivanje neke blaže mjere nikako ne mogu biti "kolektivne" karakteristike ličnosti optuženika, kao što bi proizlazilo iz osporenih rješenja - osobito ne ako se ima u vidu da je u konkretnom slučaju riječ o trojici pripadnika romske nacionalne manjine.

10. Ustavni sud još jednom upozorava na činjenicu da članak 123. stavak 1. točka 3. ZKP-a/08, na temelju kojeg je podnositelju produljen istražni zatvor zbog opasnosti od ponavljanja kaznenog djela, ima preventivni karakter očuvanja javne sigurnosti.

Već iz uvodnog dijela te odredbe ("Istražni zatvor se može odrediti ako postoji osnovana sumnja da je određena osoba počinila kazneno djelo i ako ...") slijedi da mora postojati ne samo utvrđeni odnos između svih suokrivljenika nego i razborita vjerojatnost da bi zbog takvog odnosa pojedini suokrivljenik na slobodi mogao nastaviti s istom ili sličnom nedopuštenom djelatnošću (presuda ESLJP-a *Ciulla protiv Italije* od 22. veljače 1989., zahtjev br. 11152/84, § 40).

Zakon je ograničio primjenu istražnog zatvora po ovoj osnovi s obzirom na težinu kaznenog djela, vrstu kaznenog djela i opasnost od ponavljanja kaznenog djela, te nije dovoljno samo postojanje osnovane sumnje da je određena osoba počinila kazneno djelo, već se traži postojanje "osobitih" okolnosti koje opravdavaju bojazan da će baš određena osoba o čijem se istražnom zatvoru odlučuje ponoviti kazneno djelo ili da će dovršiti pokušano kazneno djelo ili da će počiniti kazneno djelo kojim "prijeti".

Kada zakon restriktivno propisuje osnovu za određivanje mjere zadržavanja u istražnom zatvoru s obzirom na njezinu svrhu, očito je da njezina primjena u procjeni opasnosti od počinjenja drugog kaznenog djela mora biti restriktivna odnosno mora biti potpuno prilagođeno okolnostima konkretnog slučaja.

Stajalište je Ustavnog suda da se članak 123. stavak 1. točka 3. ZKP-a/08 može pravilno primijeniti samo u slučaju kada sud najprije utvrdi postojanje činjenica iz

kojih proizlazi konkretna i razborito predvidiva bojazan od ponavljanja kaznenog djela, a zatim i da se radi o opasnosti ponavljanja istog ili istovrsnog djela.

11. U svojoj odluci broj: U-III-887/2008 od 5. ožujka 2008. ("Narodne novine" broj 34/08.) Ustavni sud je detaljno naveo praksu i stajališta Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Ustavnog suda i ESLJP-a u primjeni pritvorske osnove iz članka 102. stavka 1. točke 3. Zakona o kaznenom postupku iz 1997. godine, koji je - za potrebe razmatranog predmeta - u bitnome analogan članku 123. stavku 1. točki 3. ZKP-a/08.

Ustavni sud ponavlja svoje stajalište (npr. odluka broj: U-III-7031/2010 od 23. prosinca 2010., www.usud.hr) da uvjerenje suda da postoji iteracijska opasnost mora proizlaziti iz takvih okolnosti - "osobitih okolnosti" - vezanih uz konkretan slučaj i uz osobu protiv koje se istražni zatvor produljuje, a rješenje o produljenju istražnog zatvora zbog iteracijske opasnosti mora biti obrazloženo takvim razlozima - da se može razumno vjerovati kako je daljnja primjena istražnog zatvora opravdana i nužna radi sprečavanja kaznenog djela.

Ustavni sud posebno naglašava da u obrazloženjima rješenja nije dopušteno koristiti stereotipne formulacije za određivanje i produljenje istražnog zatvora bez uzimanja u obzir konkretnih činjenica predmeta (presuda ESLJP-a *Orban protiv Hrvatske* od 19. prosinca 2013., zahtjev br. 56111/12, § 59).

12. Zbog svega navedenog, prema stajalištu Ustavnog suda, razlozi za produljenje istražnog zatvora protiv podnositelja navedeni u osporenim rješenjima (a koja, u biti, ponavljaju razloge iz nekoliko prethodnih rješenja o produljenju istražnog zatvora) nisu dostatni, a pojedini od njih ni relevantni, za zaključak o razumnoj opravdanosti i nužnosti primjene istražnog zatvora po osnovi članka 123. stavka 1. točke 3. ZKP-a/08.

Stoga je ocjena Ustavnog suda da je podnositelju, postupanjem sudova koje nije u skladu s jamstvima pravičnog (poštenog) suđenja, sadržanima u članku 29. stavku 1. Ustava (odnosno u članku 6. stavku 1. Konvencije), povrijeđeno ustavno pravo na slobodu, zajamčeno člankom 22. Ustava odnosno člankom 5. stavkom 1. točkom c) Konvencije.

Budući da su tumačenje i primjena prava, kao i cjelovito obrazlaganje te primjene, prije svega zadaća redovnih, a ne Ustavnog suda, te budući da time redovni sudovi, posebice oni koji odlučuju o pravnim lijekovima, u odnosu prema građanima ispunjavaju i obvezu zaštite ustavnih i konvencijskih jamstava, što također nije isključiva obveza Ustavnog suda, Ustavni je sud u konkretnom slučaju, unatoč povredama koje je uočio u oba osporena rješenja o produljenju istražnog zatvora, smatrao nužnim ukinuti samo osporeno drugostupanjsko rješenje i predmet vratiti nadležnom drugostupanjskom sudu, koji je dužan u navedenom smislu provesti ponovni postupak i donijeti novo rješenje.

13. Stoga je, na temelju članaka 73. i 76. Ustavnog zakona, donesena odluka kao u izreci.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
dr. sc. Miroslav Šeparović, v. r.